

Szegedi orvos előadása Londonban.

— A tizenhetedik nemzetközi orvos-kongresszus. —

(Saját tudósítónktól.) Augusztus 6-tól 12-ig tartja üléseit Londonban az orvosok tizenhetedik nemzetközi kongresszusa. Ezen a kongresszuson, amelyen az egész tudósvilág orvos-kapacitásai részt vesznek és előadás csak azok tartanak, akiknek képzettsége, talentuma, invenciója és prakszisa folytán új fejlődés, vagy új határ keletkezik az orvosi tudomány végtelen birodalmában, itt fog előadást tartani *Hollós József dr.*, az európai híri szegedi orvos a tuberkulózisról.

Hollós dr. ugyanis már régóta foglalkozik az emberiség legveszedelmesebb ellenségével, a tuberkulózissal és az e téren tett fölfedezései már a párisi akadémia díját is elnyerték. Legutóbb a tüdővést az újajta oltószerrrel gyógyította és az ekkor észlelt eredményei, amelyek igen fontosak a pusztító vész megakadályozására, fogják alkotni londoni előadásának témáját.

A londoni kongresszuson Hollós dr.-on kívül *Faragó Ödön dr.* tiszti főorvos és *Boros József dr.* kórházi főorvos is kiutazott.

A legutóbbi orvoskongresszust Budapesten tartották nagy érdeklődéssel és igen szép sikerrel. Majdnem négyezer orvos gyűlt össze akkor a magyar fővárosban, de Londonba még sokkal többet várnak és különösen sok amerikai vendégre számítanak.

Látogatottság és külsőségek dolgában az ideai kongresszus alighanem túl fogja szárnyalni a budapestit, de programja szűkebb, ennek oka egy újítás, amely a budapesti kongresszus óta lépett életbe. Eddig ugyanis *mindenki tarthatott előadást*, csak be kellett jelentenie az állandó bizottságnak, hogy miről óhajtott előadást tartani. Az idén lépett életbe az új rend, amely szerint mindenki köteles előadásának tárgyát bejelenteni az illető szakosztály elnökének, akinek diszkrecionális joga az előadás elfogadása vagy visszautasítása. Az elnökök bőségesen éltek is ezzel a jogukkal és csak a szakmájukban kiválók előadását fogadták el.

Magyarország eddig az orvosi kongresszusokon — kivéve természetesen a budapestit — mindig *szerezte győzelmét képviselve*. Nyilván a budapesti kongresszusnak a hatása az, hogy Londonba sok (körülbelül kétszáznegyven) magyar orvos megy, akik mindenféle szakmát képviselnek. Nemcsak egyetemi tanárok és speciálisták vannak közöttük, hanem gyakorló orvosok és pedig *vidéki gyakorló orvosok is szép számmal jelentkeztek*. A magyarok között többnek, a résztvevők számához képest soknak — mintegy husz százalék — a bejelentett előadását el is fogadták és remélhető, hogy a magyar előadók a fényes orvosi gyűlésekben dicsőséget szereznek a magyar orvostudománynak. A magyarok közül Hollóson kívül, a következő orvosok tartanak előadást:

Korányi Sándor dr. egyetemi tanár a fehérvérűségnek benzollal való kezeléséről. *Dollinger Gyula dr.* egyetemi tanár a régi ficamok kezeléséről ad elő. Mind a két professzor különleges megbízást is végez. Mind a kettő referens is, akiket még a budapesti kongresszus bizott meg bizonyos speciális tárgyak bővebb ismertetésével.

A többi magyar előadó betűrendbe foglalva: *Ajkay Zoltán dr.* ezredorvos a vizeletlétéről a háborúban; *Biró Gedeon dr.* a keréti iskolákról; *Borszék Károly dr.* budapesti egyetemi tanár májműtételnél való vérzés-cessillapításról; *Deutsch Ernő dr.* albnormis gyermekekről; *Donáth Gyula dr.* Budapest elmebajokról; *Fejér Gyula dr.* szemészeti tárgyról tartanak előadást. *Fischer Ernő dr.* budapesti kórházi főorvos-sebész csonttörések kezelésére szolgáló saját szerkesztésű újabb készülékeket mutat be; régebbi készülékei már a budapesti kongresszuson föltűnést keltettek; *Gyergyi dr.* Kolozsvár orvógyógyászati tárgyról; *Hahn Dezső dr.* Budapest ólommérgezésről; *Picker Rezső dr.* Budapest uro-

logiai tárgyról; *Polyák Lajos dr.* Budapest orr-és gégegyógyász; *Purjesz Béla dr.* kolozsvári klinikai orvos a vér cukortartalmáról *Tóvölgyi Elemér dr.* Budapest, tartanak előadást.

Mindezek előadásait az illető szakosztályi üléseken tartják meg. A szakosztályi üléseken kívül lesz öt egyetemleges ülés is, amelyek mindenikén egy-egy világhírű kitűnőség tart előadást és pedig *Chauffard* tanár a belgyógyásatról, *Harvey Cushing* a sebészetről, *Ehrlich* tanár a patológiáról, *Baeson* az öröklékenységről és *John Burns* az államegészségügyről.

Ezeket a kiválóságokon kívül ime még néhány ismert résztvevője a londoni kongresszusnak: *Küttner* boroszlói, *Vulpus* heidelbergi, *Kümmel* hamburgi, *Redard és Lulas-Championnière* párisi, *Lorenz és Eiselsberg* báró bécsi sebészek; *Bonti* (Firenze) és *Widal* (Páris) híres belgyógyászok; *Alderhalden* (Halle), akinek nevét nemrég az egész világ sajtója emlegette fölfedezése révén, a mely szerint a vér megvizsgálásával meg tudja állapítani a nő terhességét.

Megreformálják az állasközvetítő irodákat.

— A miniszter rendelete. —

(Saját tudósítónktól.) A kereskedelmi alkalmazottak és a magántisztviselők érdekvéviselői sokszor panaszt tettek a hatóságoknál és a minisztériumban az *állasközvetítő-irodák* működése ellen. A fővárosban például hat ilyen iroda van, amelyek ügynökeivel behálózva a várost s nagy szorgalommal vadásznak az állástalan alkalmazottakra.

A hozzájuk vetődő tisztviselőt és a megszorult alkalmazottat azután alaposan kihasználják; ha a jelentkezőnek nincs pénze, akkor is ott tartják, bizonyítványát elszedik tőle és ezzel lekötik őt az irodához annyira, hogy másutt meg sem kísérelheti az állaskeresést.

Az ilyen alkalmazottat csakis olyan kereskedőhöz vagy vállalkozóhoz közvetítik, aki hajlandó előleget adni, vagy pedig vidéken van és a szerződő alkalmazottnak utazási költséget küld. Az előleg és a költség legnagyobb részét az iroda vágja zsebre közvetítő díj címén. Sok esetben erre nincs is szükség, az állástalan alkalmazottnak van valami kevés pénze, amit lassankint elszedik tőle.

A sűrűn előforduló panasz már rég foglalkoztatja a kereskedelmi minisztériumot s a kormányhatóság teljesen előkészítette a fontos szociális kérdés megoldását.

Mint értesülünk, *Harkányi János* báró kereskedelemügyi miniszter legközelebb rendeletet ad ki az állasközvetítő irodák ellen. A miniszter rendelkezése folytán 1914. január elsejétől az állasközvetítő-zugirodák megszűnnek s a hatóságok a részükre kiállított igazolványt bevonják.

A közvetítés a jövő esztendőől fogva egyedül az alkalmazott egyesületek kezében lesz; az egyesületek állasközvetítői már eddig is kielégítő sikerrel töltötték be hivatásukat, az új rend folytán azonban még nagyobb föladat vár az egyesületek eme szociális intézményére.

A kereskedők tudni fogják, hogy csakis az egyesületek révén juthatnak megfelelő munkaerőhöz és épen azért csak az egyesületi díjmentes közvetítőtől fognak kérni tisztviselőt. Az egyesületekre nagyobb missziót ró a minisztérium rendelete folytán beállott új helyzet, de kárpótlást találnak abban, hogy a kifejlődött állasközvetítő kitűnő propagáló eszköz lesz a szervezkedésnél.

Anglia nem megy el a Panama-csatorna megnyitására. Newyorkból jelentik: Az angol kormány közölte itt, hogy Anglia a Panama-csatorna megnyitására alkalmából Szan-Franciskóban 1915-ben tartandó világiállításán nem vesz részt.

Ismét becsukták a Vigszinpad-kabarét.

(Saját tudósítónktól.) Amit előre sejtetni lehetett, az bekövetkezett: a Vigszinpad-kabaré kapui ma este ismét becsukódtak. Az oka ennek nagyjában már ismeretes a közönség előtt, ezuttal azonban nem az volt baj, hogy a tagok nem kapták meg gázsijukat, mert hogy megkapják, erről a rendőrség gondoskodott, — hanem az, hogy a kabaré tulajdonosa, *Arató Dezső*, ma estére már nem tudta kifizetni a játszhatási engedély díját, ami körülbelül husz koronát tesz ki.

Az ideai szezonban elejétől kezdve válságokkal küzdött a Vigszinpad kabaré. Körülbelül másfél hónapig fennakadás nélkül tartotta magát, július tizedike után azonban kitört a hagyományos válság: a tulajdonos már napok óta nem tudta kifizetni a tagok gázsiját. Ekkor valamennyien a rendőrséghez fordultak s ott kértek orvoslást, a rendőrségen azonban egy-egy kényszerutlevél kiállításánál egyebet tenni nem tudtak a pénz nélkül álló artisták és artistanők érdekében. Megígérték még azt, hogy *Arató Dezső* játszhatási engedélyt nem kap többé és ha esetleg ismét megnyitna a Vigszinpad-kabaré, a rendőrség ügyelni fog arra, hogy hasonló eset elő ne fordulhasson.

Csakugyan, csak néhány napig szüneteltek az előadások a kabarében. Tizenhatodikán már újabb plakátok hirdették a „világszenzációkat” és estére a Vigszinpad bejárata előtt újra kigyúltak a villanylámpák. *Littmann Pepi* volt a sláger és az ő nevére váltották ki *Aratóék a játszhatási engedélyt* a rendőrségtől. Azt pedig, hogy a tagok megkapják minden este a gázsijukat, a rendőrség ellenőrizte. A pénztár lezárása után megjelent a fülkében az inspekciós rendőrtiszt és a bevételt a szerződéseikben megállapított összegek szerint szétosztotta a tagok között, a fölösleget pedig (ha ugyan maradt), a tulajdonosnak adta át. Így aztán vallahogy csak eldöcögött a kabaré, a legtöbbször azonban még félüres házak se voltak. *Littmann Pepi* után *Arányi Vilmos*, majd legutóbb *Aranyai Károly* nevére váltották ki *Aratóék* a licenceket. Huszonnegyediken lehozatta a tulajdonos *Pallenberget* a három medvével, de ez sem ütött be üzletileg: az első estén alig volt husz-harminc főnyi közönség a kabarében és a másik két estén is aránylag igen kevesen gyűltek össze. Végül pedig *Nyárai* Antallal kíséreltezetett *Arató*, míg aztán ma délután kijelentette a tagoknak, hogy a kabarét tovább fönntartani nem tudja, mert nincs pénze a licence kiváltására. A tagok egyrésze még a délután folyamán vonatra ült a többiek pedig *Nyárai Antal* és *Aranyai Károly* élén Debrecenbe, majd onnan Nyíregyházára mennek kabarézni.

Az artistáknak és artistanőknek ezuttal nem kellett kényszerutlevéllel elutazniok, mert a rendőrség közbenjárására minden nap pontosan megkapták a gázsijukat. Ebben a részében az ügynek föltétlen helyes és elismerésre méltó is a rendőrség eljárása, a jövőben azonban ajánlatos lenne, ha a főkapitány csak olyan vállalkozónak adna engedélyt kabaréelőadások tartására, aki megfelelő anyagi és erkölcsi garanciát tud nyújtani. Anyagi garanciát annyiban, hogy a tagok sorsát nem a közönség látogató kedvére bizza és ha van elég bevétel, akkor mindenki